Jaarrapportage 2025 en beleidsplan 2026/2027

1. Doelstelling Stichting Eden Holland

De Stichting Eden Holland heeft het doel een bijdrage te leveren aan de gaande duurzaamheidstransitie door het bieden van handelingsperspectief aan een breed Nederlands publiek. In de visie van de Stichting Eden Holland is gedragsverandering van burgers één van de essentiële voorwaarden om de ambitieuze doelstellingen die de Nederlandse overheid zich gesteld heeft op het gebied van klimaat, natuur en grondstoffen te behalen.

De Stichting Eden Holland wil haar doel bereiken door de realisatie van één of meerdere duurzaam te exploiteren en inspirerende maatschappelijke publieksattracties met internationale allure waarin door co-creatie en innovatie de toekomst van deze en volgende generaties centraal staat. De kwetsbaarheid van de aarde en integrale oplossingen voor een duurzaam milieu door het verminderen van de ecologische voetafdruk van individuele burgers staan daarbij centraal.

In de afgelopen 10 jaar is met het opstellen van een projectplan voor Landgoed Paleis Soestdijk en een projectplan voor een terrein van Staatsbosbeheer in de gemeente Almere door de Stichting veel kennis verworven voor een dergelijke publieksvoorziening. Deze kennis is gebundeld in het programma # Voormorgen®**.** Daarnaast is een groot netwerk van partners en stakeholders opgebouwd.

In 2021 heeft het bestuur van de Stichting besloten om als eerste een proefproject te realiseren op Forteiland Pampus dat symbool staat voor een wereld waarin energie en grondstoffen beperkt zijn.

2. Samenwerking met de Stichting Forteiland Pampus

De Stichting Eden Holland werkt sinds 2021 samen met de Stichting Forteiland Pampus. Deze laatste Stichting heeft de doelstelling om Forteiland Pampus te ontwikkelen tot een op educatie gerichte publieksattractie waarin duurzaam en autarkisch “eiland denken” een proxy is voor een duurzame aarde. De samenwerking richt zich op de ontwikkeling en implementatie van #voormorgen op Pampus. Daartoe is met financiële steun van het ministerie van Economische zaken en Klimaat en het VSB fonds in 2021 een projectplan gemaakt. De ontwikkeling van #voormorgen op Pampus bestaat uit drie onderdelen: infrastructuur, fysieke programmering en softwareontwikkeling.

Wat betreft de infrastructuur is door de Stichting Forteiland Pampus inmiddels een energiepositieve bergloods, een duurzaam energiesysteem, een innovatieve waterzuiveringsinstallatie en ruim 300m^2 moestuinen gerealiseerd. De ambitie voor een nieuw circulair restaurant /ontvangstgebouw is inmiddels op de lange baan geschoven en vervangen door het verduurzamen van het bestaande restaurant.

Deze basis infrastructuur is essentieel voor de geloofwaardigheid van #voormorgen als publieksattractie en heeft de afgelopen periode de hoogste prioriteit gehad.

Het is de intentie dat in de toekomst de Stichting Forteiland Pampus verantwoordelijk wordt voor de exploitatie en marketing van #voormorgen op Pampus. De Stichting Eden Holland zal

verantwoordelijk blijven voor het onderhoud en de verdere ontwikkeling van het digitale platform en het concept #voormorgen met het doel dit op meerdere plaatsen te realiseren om zo een brede en diverse groep te bereiken. Daartoe wil de Stichting Eden Holland #voormorgen op Pampus gebruiken als proof of concept.

3. Jaarverslag 2025 en beleidsplan 2026

In 2025 werden door de Stichting Forteiland Pampus binnen de reguliere programmering verschillende educatieve programma's geïntroduceerd met het thema van #Voormorgen. Een integrale benadering in overeenstemming met het gezamenlijke projectplan was echter nog niet mogelijk vanwege de nog gaande financiële afhandeling van de infrastructuur.

Er was in 2025 regelmatig overleg tussen de voorzitter van het bestuur van de Stichting Eden Holland en de directeur van de Stichting Forteiland Pampus. Dit overleg is in 2026 voortgezet. Daarnaast hielden de bestuursleden van De Stichting Eden Holland het opgebouwde netwerk bij en vonden meerdere relevante discussies plaats over handelingsperspectief en duurzame ontwikkeling. De voorzitter van de Stichting is lid van het netwerk van milieuprofessionals. Ook woonde de voorzitter de partnerdag van Forteiland Pampus bij.

In een bespreking in maart 2026 werd besloten om het educatieve programma verder te ontwikkelen met betrokkenheid van de Stichting Eden Holland. De focus zal daarbij zijn op de fysieke programmering van #voormorgen op Pampus met name gericht op educatie. De ontwikkeling van de software ten behoeve van het digitale platform is verder in de tijd naar achteren geschoven.

Het bestuur kwam in 2025 eenmaal bijeen voor het vaststellen van de jaarrekening 2024. De door het bestuur goedgekeurde jaarrekening over 2025 zal voor 1 juli aan dit verslag worden toegevoegd.

4. Inkomsten en vermogen

De inkomsten van de Stichting Eden Holland bestaan uit donaties, subsidies, sponsoring en zo nodig leningen. De Stichting heeft geen eigen vermogen, maar houdt een beperkt werkkapitaal aan om de dagelijkse operaties mogelijk te maken.